

Zijn voornaam kwam dan ook van grootvader Bochove – een in de middeleeuwen al bekend Brabants geslacht – die een respectabel burger en kleermaker in Oud-Beijerland was. Overgrootvader Nicolaas was daar tuinman en had als 29-jarige jongeman de Tiendaagse Veldtocht van 1830 meegemaakt. Diens broer Jacob Bokhoven was nolens-volens in de Franse Armee van Napoleon opgenomen en kwam ver buitenshuis terecht.

Dan vloeide er door de aderen der Van Tilburgs nog het Friese bloed der familie Wiebes, wier zoons de wereldzeeën bevoeren. Allemaal voorwaarden voor een ‘open geest’ derhalve!

Vader Van Tilburg kwam naar de Maasstad en werd eerst onderwijzer op Charlois, vervolgens, na de inlijving der randgemeenten, aan de school van Leenheer in het Oude Noorden. Daarna werd hij tot hoofd van de Openbare Lagere School in de Berkelstraat benoemd. Zijn vrouw kwam ook uit het onderwijs, in Katendrecht. Zij konden hun bescheiden gezin zodoende een goede opvoeding geven, ook aan Jan, die na de school van Brand in de Tweede Pijnackerstraat te hebben gevolgd, op de ‘jongeherenschool’ van Kreiken aan de Molenwaterweg het onderwijs mocht vervolgen. Zelfs met Franse les! En dat is iets voor Rotterdammers! De Hogere Burgerschool van Dr. Holwerda – thans de Libanon-scholengemeenschap – volmaakte zijn opleiding in 1916. En daar stond hij dan!

Wat nu verder? De gevoelige jongen, die hij was, wilde graag medicus worden. Hij was uitstekend in de bètha-vakken, vooral wis- en natuurkunde – alleen biologie vond hij een p . . . vak! – en had een goed oor voor talen. Maar in die dagen, toen er nog geen studiebeurzen waren, hadden zijn ouders het geld niet hem een universitaire studie te laten volgen. Misschien dat hij via de militaire dienst zijn doel zou kunnen bereiken, maar de latere Gouverneur-Generaal van Suriname werd afgekeurd voor de Tropendienst! En zo werd het dan een opleiding voor de Dienst van 's Rijks Belastingen; eerst – in 's-Gravenhage – tot surnumerair, eindigend met het vakexamen (1921). Zijn eerste zelfstandige inspectie werd in 1923 de standplaats Lobith, met de daarbij behorende veelvuldige grensdienst. Hij had toen al als rechterhand en plaatsvervanger van ontvangers o.a. in Bergen op Zoom, Joure, Delfzijl en Maassluis dienst